

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va est Marti-a, Joi-a, Sambet'a si Dominec'a, demaneti'a.

Prețulu de Prenumeratiune:
Pre trei luni 4 fl. v. a.
Pre șase luni 7 fl. 50 cr.
Pre anulu întregu 15 fl.

Pentru România:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Inserțiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brule pentru fișca care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Locuti'a Redactorului:
si
Cancelari'a Redactiunii:
e in
Strat'a Morariloru Nr. 18.

Articolele nefrancate nu se voru
trimite decâtu numai de la corespun-
denti regulari ai „Federatiunii”
Articlii tramisi si republicati se
voru arde.

Invitare de prenumeratiune

la

FEDERATIUNEA

pre semestrulu II. (iul.—dec.) 1868.

Incependu-se semestrulu II. deschidemu pre-
numeratiune la diurnalulu nostru, totu cu conditi unil,
ari se vedu in fruntea lui, si rogâmu pre p. t. dori-
ni de a avè acestu diurnalu, sê binevoiesca a grabi
prenumeratiunea, ca sê ne potemu orienta de
empuriu in privinti'a nrului esemplarielor.

Redactiunea.

Impacatiunea magiariloru cu croatii.

Impartesiimu cetitoriloru nostri testulu conven-
tiunii, statorite prin ambele deputatiuni remnicolarie,
care fu primitu definitivminte in siedinti'a ultima a
deputatiloru, in urmatoriele:

Fîindu cã tierel Croatiei si Slavoniei de seculi
incepe atãtu dupa dreptu cãtu si in fapta se tienu
de coron'a st. Stefanu, si in santiunea pragmatica in-
se dice, cã tierel coronei ungare sunt nedespartit-
le: pre bas'a acestoru-a, in privinti'a complanãrei
teritoriiloru subversanti de dreptu publicu, s'a in-
corporat intre Ungari'a incorporata cu Transilvani'a
de una parte, si intre tierel Croatiei si Slavoniei de
de alta parte, urmatori'a conventiune:

§. 1. Ungari'a incorporata cu Transilvani'a si
tierel Croatiei, Slavoniei si Dalmatiei formeza un'a
aceea comunitate de statu, atãtu fatia cu celelalte
terre de sub domni'a maiestãtii sale, cãtu si fatia cu
de tierel.

§. 2. D'in acẽsta comunitate si conesitate de
statu urmeza, cã regele Ungariei si alu tierelor Croa-
tiei, Slavoniei si Dalmatiei se incoroneza cu un'a si
aceea-si corona si cu un'a si aceea-si actiune, si cã
documentulu de incoronatiune, referitoriu la tote tie-
rele de sub coron'a st. Stefanu, se statoresce si edã
dieta comuna a acestoru tierel. Originalulu acestui
documentu de incoronatiune impreuna cu testulu
magiaru are sê se compuna si in limb'a croata, sê se
de tierelor Croatiei, Slavoniei si Dalmatiei, si sê
garanteze intr' acelu-a integritatea si constituti-
a tierelor croato-slavonico-dalmatine. Documen-
tu de incoronatiune d'in 1867 inca are sê se edee
in testu originalu croatu, si se va tramete cãtu de
cãtu de tierelor d'in Croati'a, Slavoni'a si Dal-
mãti'a.

§. 3. D'in susu mentionat'a comunitate nedes-
partibile de statu, urmeza mai departe, cã in privin-
ti'a tuturoru aceloru afaceri, cari sunt comune tierel
de coronei ungare cu celelalte tierel ale maiestãtii
sale, sêu despre cari se dispune in contielegere comu-
nã Ungari'a si tierel croato-slavonico-dalmatine tre-
se sê posieda un'a si aceea-si representatiune si ju-
risdictiune legala, si in privinti'a executiviei unu gu-
vernulu comunu.

§. 4. Art. XII de lege alu dietei ungare d'in a.
1867; care determineza afacerile, si modulu de per-
tinentã alu afaceriloru subversanti intre tierel coronei
st. Stefanu si intre celelalte tierel ale maiestãtii
sale, cari afaceri sêu sunt comune, sêu necomune,
ar se resolvescu in contielegere comuna, asemenea
i conventiunile statorite pre bas'a acestei legi, anu-
re articlii de lege XIV, XV si XVI d'in a. 1867 se
recunoscu si de tierel croato-slavonico-dalmatine ca
obligã si obligatorie, dar numai sub conditiunea ab-
soluta, cã in viitoriu atari legi fundamentarie si ata-
ri conventiuni se potu creã numai cu concursulu lega-
lulu tierelor croato-slavonico-dalmatine. Legea
fundamentaria amintita in §-ulu acst'a, pre cum si
memoratiu articlii de lege se voru edã in testu origi-
nalu croatu si se voru strapune cãtu mai cu graba
dieta tierelor croato-slavonico-dalmatine.

§. 5. Afara de obiectele, cari sunt comune sêu se
resolvescu in contielegere comuna intre tierel coronei
st. Stefanu si intre celelalte tierel ale maiestãtii

sale, mai sunt si alte afaceri, cari intereseza in co-
munu Ungari'a si tierel croato-slavonico-dalmatine,
si in privinti'a caror'a comunitatea legelativei si a
guvernului cu tote tierel coronei ungare se recuno-
sce ca necesaria prin conveniunea acest'a.

§. 6. Atare afacere comuna a tuturoru tierelor
coronei ungare e votarea speselor pentru intretie-
nerea curtii.

§. 7. Afaceri comune sunt mai departe votarea
recrutiloru, legelativ'a in privinti'a legi de armata
si a sierbitiului in armata, si dispunerea despre in-
cartirarea si provisiunarea armatei; in acẽsta privin-
tia inse se detiermurescu pentru tierel croato-slavo-
nico dalmatine urmatoriele:

a) cã d'in contingentulu, ce se va votã in co-
munu, partea, ce cade pre tierel croato-slavonico-
dalmatine, se statoresce dupa proportiunea intregi
poporatiuni; se intielege de sine, cã straformandu-se
legea de armata de pana acum, dispusetiunile legi
celei noue se voru aplecã si asupra tierelor croato-
slavonico-dalmatine;

b) recrutii, ce cadu pre tierel croato-slavonico-
dalmatine, se voru insãra in regimintele acestoru
tierel;

c) la insãrarea recrutiloru se va luã in conside-
ratiune, ca recrutii sê se impartiesca la acea speciali-
tate de arme, pentru care sunt mai apti, si recrutii
tierelor litorale sê se impartã mai vãrtosu la flot'a
de resboiu.

§. 8. Afacerile finantiarie inca sunt comune intre
Ungari'a si tierel croato-slavonico-dalmatine atãtu
in privinti'a legelativa, cãtu si in privinti'a admini-
stratiunei, in modulu descriu mai josu. De aceste
afaceri se tiene statorirea intregulu sistemulu de dare,
votarea dãriloru directe si indirecte, atãtu in privin-
ti'a specialitãtii cãtu si a cifreloru de dãri, asemenea
repartitiunea, tratãrea si incasãrea dãriloru, intro-
ducerea dãriloru noue, votãrea speselor pentru afa-
cerile comune, pre cum si esaminãrea computuriloru
finale anuale despre afacerile comune, contrãgerea
imprumuturiloru noue de statu, sêu conversiunea de-
torieloru esistinti de statu, tratãrea, vinderea, strafor-
mãrea sêu ingreunãrea bunuriloru nemiscãtorie de
statu, dispunerea cu monopoliele si beneficiel regale,
pre cum in genere tote acele dispuneri, care se refe-
rescu la afacerile comune cu tierel coronei st. Ste-
fanu si competu dietei comune a tuturoru tierelor
st. corone ungare. In privinti'a tuturoru acestoru
afaceri, administratiunea finantiarã comuna, care se
manipuleza prin ministrulu respundietoriu magiaru-
regescu de finantie, se estinde si asupr'a tierelor
croato-slavonico-dalmatine.

§. 9. Afacere comuna a tuturoru tierelor coronei
ungare e afacerea baniloru, a baniloru de metalu
si a noteloru da banca, asemenea legea monetaria, si
detiermurirea piciorulu monetariu generalu, mai de
parte esaminãrea si aprobãrea aceloru tratãte comer-
ciale si de statu, cari atingu in modu egalu tierel
coronei ungare, sêu se referescu la straformãrea teri-
toriiului, la institutiele de banca, creditu si asigurã-
tia, la privilegie, mesurã sêu ponduri, timbrulu mar-
feloru si scutirea mustreloru, marcãrea ponduriloru,
dispusetiunile despre dreptulu de proprietate litera-
riu sêu artisticu, dreptulu marinu, comercialu, cam-
bialu si montanisticu, si in genere la comerciu, vama,
telegrãfe, poste, caile ferate, drumurile de statu si
fluvie, porturi, naigatiune, si la tote acele mediu-loce
de comunicatiune, la care e interesata Ungari'a si
tierel croato-slavonico-dalmatine.

§. 10. In privinti'a regulãrei afaceriloru de in-
dustria, impreuna cu comerciulu prin case, dupa
aceea in privinti'a reuniuniloru, carinu sunt reuniuni
publice de castigu, in privinti'a sistemulu pasportel-
loru, a politiei strainiloru, a cetãtãniloru de statu
si a naturalisatiunii, legelatiunea e comuna, ér ese-
cutiv'a in privinti'a acestoru obiecte se reserva Croa-
tiei, Slavoniei si Dalmatiei.

§. 11. Croati'a, Slavoni'a si Dalmãti'a recunoscu,
cã aru fi obligate, a conferi proportiunatu capacita-
tii loru de dare la spele, cari intre tierel coronei
ungare si intre celelalte tierel ale maiestãtii sale sunt
acceptate ca comune, si de alta parte se nascu d'in
afacerile, in §-ii de mai nãinte insemnate ca comune
intre tierel coronei ungare.

§. 12. Proportiunea acestei capacitãti de dare s'a

statoritu pentru 10 ani pre bas'a aceloru date oficiale,
dupa cari s'a statoritu si cnot'a pentru afacerile co-
mune intre tierel coronei ungare si intre celelalte
tierel ale maiestãtii sale, si adevã

pentru Ungari'a si Transilvani'a 93,559,2201%
„ Croati'a si Slavoni'a 6,440,7799%

§. 13. Dupa ce inse tote veniturile curate ale
Croatiei si Slavoniei estu tempu numai asiã potu acop-
perã sum'a acea, care dupa chiaea capacitãtii de da-
re, amintita in §-ulu precedinte, aru cadã pre ele d'in
spele afaceriloru comune, — de ca aru intrebuintã
partea cea mai mare a speselor pentru administra-
tiunea interna, pentru renouirea relatiunei fratiesci,
care de seculi incoace a sustatu intre Ungari'a, Croa-
ti'a si Slavoni'a, Ungari'a e aplecata a se invol, ca
d'in veniturile Croatiei si Slavoniei mai nãinte de to-
te sê se subtraga pentru spele administratiunei in-
terne a acestoru tierel cutãre suma, ce se va statori
d'in tempu in tempu prin una conventiune, si numai
restulu sê se intrebuintieze pentru spele afaceriloru
comune.

§. 14. Pre bas'a principiulu dezvoltatu in §-ulu
precedinte se inchiãia intre Ungari'a, Croati'a si Sla-
voni'a urmatori'a conventiune:

§. 15. Recerintiile Croatiei si Slavoniei pentru
administratiunea interna se statorescu cu 2,200,000 fl.
pentru acei diece ani, preste cari se estinde conven-
tiunea esistinte intre tierel coronei ungare si intre
celelalte tierel ale maiestãtii sale.

§. 16. Sum'a acest'a se acopere prin 45% a dã-
riloru directe si indirecte, si a altoru venituri ale
Croatiei si Slavoniei, adevã d'in tote veniturile Croa-
tiei si Slavoniei se straporta 45% la cas'a provin-
cialã, sêu municipalã croato-slavonica, care se va de-
semnã spre scopulu acestu-a de legelatiunea sêu gu-
vernulu tiereloru sorori.

§. 17. 55% d'in perceptiunile Croatiei si Slavo-
niei se voru strapune in cas'a comuna pentru spele
comune.

§. 18. D'in perceptiunile, cari conformu §-iloru
16 si 17 se repartiescu pentru spele administrati-
unei interne a Croatiei, si pentru spele afaceriloru
comune, se subtragu:

a) dareã vinulu si a consumulu de carne, cari
se potu intrebuintã si pre viitoriu pentru acoperirea
speselor comunale, dupa usulu de pana acum in
Croati'a si Slavoni'a.

b) in urmãrea art. XII de lege d'in 1867 perce-
ptiunile vamei.

§. 19. Deã teritoriulu de administratiune alu
Croatiei si Slavoniei s'aru marã prin reincorporãrea
Dalmatiei, sêu incorporãrea administratiã a confinei
militarie, atunei veniturile teritoriiloru incorporate
cu Croati'a-Slavoni'a, se voru repartã intre spele
administrative croato-slavonice si intre spele afa-
ceriloru comune, dupa chiaea statorita in §-ii 16
si 17.

§. 20. Crescãtur'a, ce existe acum, se va imbinã
cu dãrile statulu, pre cum in Ungari'a, asiã si in
Croati'a si Slavoni'a.

§. 21. Crescãtur'a dessarcinãrei pãmentulu, pana
la amortisãrea totãla a detoriei tierel pentru dessar-
cinãrea pãmentulu, se va administrã si pre viitoriu
prin directiunea fondulu dessarcinãrei pãmentulu
in Croati'a si Slavoni'a, si se va strapune prin dire-
ctiunea finantiarã a tierel, la cas'a acestei directiuni.
Obligãmentulu comunulu tierelor coronei ungare
pentru detori'a acest'a a dessarcinãrei pãmentulu su-
stã si pre viitoriu, si adausulu eventualu se va anti-
cipã prin cas'a comuna, dupa modulu si pracs'a de
pana acum.

§. 22. Ministrulu regescu magiaru eserceãza in
Croati'a si Slavoni'a executiv'a in privinti'a dãriloru
directe si indirecte, a timbriloru, tacselor, compe-
tintieloru si a bunuriloru de statu, prin directiunea de
finantie d'in Zagrabia, care se va denumi de elu.

§. 23. Acele despartieminte ale esactoratulu
d'in Zagrabia, cari trateza obiecte d'in sfer'a de au-
tonomia a Croatiei si Slavoniei, cadu in totã privin-
ti'a sub dispusetiunea numiteloru tierel. Resultatele
computuriloru facute prin despartiemintele esactora-
tulu de statu, sunt a se comunicã cu ministrulu co-
munu de finantie, pentru ca datele finantiarie ale tã-
turatoru tierelor coronei ungare sê se pota compune
pre deplinu.

§. 24. Guvernulu țierei și jurisdicțiunile Croației și Slavoniei, spriginescu cu deplina bunăvoință organele administrației comune de finanțare în asigurarea și încasarea dărilor publice, și executarea punctuală ordinațiilor ministrului de finanțare, răspundătoriu dietei comune.

§. 25. Deca 45% din toate veniturile Croației și Slavoniei în unii ani nu voru acoperi cheltuielile administrației interne, statorite mai susu (§. 15.), Ungarița va anticipa restul.

§. 26. Deca înse cele 45% facu una sumă mai mare, de câtu s'a preliminaru pentru cheltuielile administrației interne a le Croației și Slavoniei, sum'a ce prinosese, se va întrebuiți pentru acoperirea cheltuielilor comune.

§. 27. Deca înse veniturile Croației și Slavoniei, crescându capacitatea dării, voru trece peste suma aceea a cheltuielilor comune, care cade pe ele după chinea statorită în §. 12: prisosulu cade sub dispozițiunea Croației și Slavoniei, fără ca Croația și Slavonia să fie obligate a acoperi sumele acelea, cu cari în privința cheltuielilor comune au rămas în restanță anii precedenți.

§. 28. Cu privința la veniturile Croației și Slavoniei computurile se voru face pe baza principiilor amintite în §-ii de susu, și se voru subterne legelativei comune a țierelor coroanei ungare. Computurile examinate aci se voru comunica spre știri și dietei din Croația și Slavonia.

§. 29. Compunerea unui raportu specialu despre veniturile Croației și Slavoniei se pote începe numai după încheierea convenției și adeca numai în 1 ianuaru 1869. Pana cându convențiunea acest'a nu e primită de ambele legelative și sancționată de maiestatea sa: remane bugetulu a. 1867 ca norma, pentru cheltuielile administrației interne în Croația.

§. 30. Din restanțele de dare ale Croației Slavoniei, neincasate pana la finea a. 1867, dar cari se potu încasa, se voru întrebuiți 63% pentru cheltuielile administrației interne ale acestor țiere, 37% cadu în favoarea erariului comunu.

(Va urma.)

Dieta Ungariei.

Sedința din 24. iuliu a casei reprezentanților.

Președinte: Somssich; notariu: Horváth; miniștri: Horváth, Wenckheim, Mikó, Gorove, Lónyay.

Cându era să se autentice protocolulu, Ghiczzy face propunerea, să se stergă din protocolu observațiunile lui Macelariu la răspunsulu ministrului, sub cuvântu, că acele nu cuprindu în sine nici una propunere, prin urmare n'au locu în protocolu. Propunerea acest'a se primesce și se corege protocolulu.

Se cetescu scrisorile încuse, apoi se trece la ordinea zilei.

Zichy cetesc referatul comisiei centrale despre darea veniturii. Obiectulu acest'a se pune la ordinea zilei pentru sedința de mane; totu în acest'a sedință se voru pertrata modificățiunile casei magnatiloru în proiectulu de lege despre darea veniturii, referatul comisiei de diece în cauz'a procesului de presă a lui Romanu și Böszörményi, și referatul acestei comisii despre una afacere privată a lui Böszörményi.

Se cetesc referatul comisiei despre petitiunea coloniei magiare din Constantinopolea. Caus'a respectiva se strapune ministeriului pentru dispozițiune ulterioare.

Se primesce în a trei-a cetire propunerea lui Deák despre juii denumiți înainte de încoronățiune și fără contrasemnare ministeriale.

Comisiunea mai referesc despre rechizițiunile contra petitiunilor preșintate prin Madarász, și propune, că acelea să se predec ministeriului de interne.

C. Tisza dorește, ca petitiunile respective să se depuna simp'u numai în archivu, ér' în câtu s'ar fi comis falsificări, să se strapuna ministeriului de interne.

Bónis și Nyáry partinescu propunerea lui Tisza.

Ivánka se dechiara pentru parerea comisiei.

Ghiczzy sustine propunerea lui Tisza.

Mai vorbesce Tisza, ca propunetoriu, după aceea replica referințele comisiei, și apoi se trece la votarea, prin care se primesce propunerea comisiei, ca petitiunile să se immanuceze ministrului de interne spre a rezolvire. Cu acestea se încheia sedința.

Sedința casei magnatiloru, din 24 iuliu.

Președintele Majláth deschise sedința de astăzi pre la 12¹/₄ ore. Din partea guvernului se înfațișara miniștri: Lónyay și br. Wenckheim.

Notariulu casei deputatiloru, Petru Mihali, prezinta propunerea de concludu a lui Fr. Deák în

cauz'a numirii judecatoriloru pre langa contrasemnare ministeriale. Cetindu-se se strapune la comisiunea pentru codificățiune spre a-si da opiniunea.

După ce se cetesc raportulu comisiei financiare despre proiectulu de lege în afacerea încasării dărilor și în privința asigurării și formării oficiatelor de contribuțiune. Raportulu propune a se primi acestu proiectu fără de nici una modificățiune. Acest'a se și întemplă, desbatere generale neci nu se țien de locu, ci se trech numai decătu la desbaterea specială. Acest'a încă fu foarte scurtă. Cziráky pretindea a se luă în considerațiune institutiunea colectoriloru generali intrudusa în Franța, înse a recesu de la acesta pretinsine, îndata ce-i observă ministrulu de finanțare, că determinățiunile legii de fatia, sunt cu multu mai cumpenitorie de câtu acea institutiune. Cziráky se mai radică la § 34, care trateza despre executiuni, observandu că mai de multu „sabi'a“ nobililoru era scutita de licitațiune. Proiectulu de lege se primi neschimbatu și apoi se procese la alegerea comisiei pentru censurarea diariului. În acesta comisiune se alesera: Cte Vay, Cte G. Bethlen, bar. Nyáry, eppulu Peitler, comitele supr. Stankoványky și Radnotfay. Sedința se încheia la 3 ore.

Transilvani'a.

Blasiu, 21 iuliu 1868.

Ai auditu, dle red., purcederea regimului facia cu pronunțământulu nostru de la 15 maiu.

În 17 și 18 au statu înaintea judei inquisitoriu din scaunulu Muresiului profesorii Farago și Moldovanu, esta-di voru fi răspundendu canonicii Mihali și Vlassa era mane în 22 se va înfacișă can. Cipariu.

Dintru întrebările puse celoru de întâiu se vede, câtu de reu a fostu întielesu pronunțământulu nostru. Ne vine a crede, că magiarii, audindu cuvântulu „pronunțământu“ și-au adusu a miute de proclamațiunile ce în Spania se dau sub numele acestui-a, cându se radica vre-una partita, ca să restorne regimulu său chiaru și tronulu Isabelci. Deci au cugetatu, că și pronunțământulu nostru e de natura revoluționaria și în data și-au pierduți patența și s'au involburatu, de nu au mai fostu în stare a-lu ceti și întielesu după mîntea urdătoriloru lui.

De aci a provenitu, ca pronunțământulu, una simplă arătare de opiniuni și dorinție, să se iie de unu actu menitu a turbură pacea publică, a lovii legile fundamentale ale statului, a desface unetatea și întregitatea d'insului, a desceptă frecări și ure între naționalități și a supra regimului, și alte rele de natur'a acestorui-a.

Ca și cumu intru unu statu liberu nu ar' fi iertatu să vieze opiniuni divergenti, — nece se nutresci în pieptu-ti ore-cari dorinție, dacă ele nu porta chiaru timbru oficiosetății!

Intru ac'est'a sperăm, că răspunsurile date înaintea judei inquisitoriu voru impracișă norii de prepusuri grele, ce s'au formatu pre urm'a pronunțământului și voru procură regimului persvasiunea, că autorii pronunțământului nu au avutu a ta întențiune, de câtu a-i aretă dorințiile lor, cari sunt ale tuturor romaniloru din Ardealu, — a-îface, dîcu. cunoscutele dorințele acestui-a și a-lu ocașiună să deslege suplic'a de la 31 dec. 1866.

Răspunsurile acele voru convinge pre regimulu, că în pronunțământulu nu e vorba de stricarea unității statului; că autonomi'a Ardealului încapere foarte bine cu întregitatea statului. — Pronunțământulu nu esprime, de câtu dorința de a vedea restaurati aceli articli Sabiani, prin cari limb'a și confesiunile romane se garanteza. Ce pote fi mai naturale pentru unu romanu, de câtu un'a dorinția, ca și acest'a? — Era opiniunea, prin care se dîce, că dieta peștana nu o potemu consideră competentă pentru Ardealu, ori-cătu de nelegale se considera din partea unorui-a, totu este justificată prin scrisori de mana ale Domnitorului și una sumă de fapte intru asiă mesura, de nu crediu să se dă unu tribunalu, carele pentru spunerea acelei opiniuni, se ne condemneze.

Aceste asiă fiindu, după ce acumu ajungu la cunoscenti'a regimului, am sperare, că în scurtu se va sistă tota cercetarea ulterioară, care lucru este prea doritu în interesulu tuturor partitoriloru.

— Esta-di am cetitu interpelațiunea factuă de d. Macelariu pentru sistarea persecutiunei, cumu și răspunsulu dlui ministru. Voindu împregiurările voin reveni a supra lucrului cu ocașiunea mai de aproape, — ac'est'a înse nu potu să nu observu că e smenela mare, cându se afirmă, că pronunțământulu s'a facutu la mai alu. Adevărulu e, că pronunțământulu s'a facutu de întielegința, ce a fostu aci spre serbarea lui 15 Maiu, pre cumu e scrisu și în fruntea lui. — Mai în colu am se observu, că ascultarea celui de întâiu acusatulu s'a începutu în 17 la 9¹/₂ ore,

prin urmare chiaru pre tempulu interpelării și a răspunsului datu de d. ministru. Deci nu potu precepe ce felu de acte procesuali voru fi fostu acele, ce se amintescu în răspunsulu dlui ministru. Fără îndoieli nu cele de la Osiorheiu.

Antai'a cale ferata în Transilvani'a și institutiunile.

Antai'a cale ferata Transilvani'a, constă din lini'a principală de la Aradu la Alb'a Iulia, și din lini'a laterală de la Pischu la Petrosiani.

Lini'a principală de la Aradu la Alb'a Iulia începe în Aradu, la capetulu stațiunii călei ferate a Tisei, trece peste șiesu pana la Paulisiu și ajunge aci rip'a dreapta a Muresiului.

De aici se continua lini'a pre partea dreapta a Muresiului, și o parascesce langa Branicic'a în depărtare de 17-75 mile de Aradu, unde trecendu Muresiulu peste unu podu, ajunge pre rip'a stanga a Muresiului. De la podulu acestui-a se continua lini'a pre rip'a stanga a Muresiului pana la Portulu Muresiului, în depărtare de 0-375 mile de stațiunea finală Alb'a Iulia; aici trece peste Muresiu pre rip'a dreapta și se continua pana la stațiunea finală Alb'a Iulia.

Lini'a urmeza dara de la Paulisiu pana la Alb'a Iulia valca Muresiului, e edificată peste statulu celu mai înaltu alu apei, și scutita în contra inundațiilor prin pardosiri și impletire cu petre.

Direcțiunile liniei se potu numi favoravere. Drumulu de posta a trebuitu strapusu mai la vale și trece în 19 locuri peste lini'a ferata. De a lungulu șoselei celei noue și a liniei ferate. s'au pusu ramusie (propte) în distanția de 8408 stenjeni.

Afara de stațiunea din Aradu a călei ferate de langa Tis'a s'au mai statoritu următoriele stațiuni: Giorocu, Paulisiu, Ra lu'a, Conopu, Berzova, Sobosiu, Zamu, Ili'a, Branicic'a, Dev'a, Pischu, Broșu, Sibotu, Vintiu-de-josu și Alb'a Iulia.

În fia-care d'între aceste 15 stațiuni s'a înființiatu câte unu edificiu pentru primirea pasagrieriloru și în 11 stațiuni și câte unu magazin pentru marie; unică oficiu se afla în Pischiu.

De a lungulu liniei de la Aradu pana la Alb'a Iulia s'au edificatu 119 case pentru veghiatori.

Pre langa lini'a ferata curgu doue fire electrice în lungime de 57 mile, cari tragu 1160 centenari unulu d'între aceste doue fire, constructu după sistemu lui Morse, midilocesce corespundința călei ferate, celalaltu misca semnalele sunatorie.

Poterea electromotoria se eserceza prin multe elemente de ale lui Daniellu său Kalott.

Guvernulu principescu din Serbi'a a împartit ministeriului ungurescu prin una nota de la 27 c. nesce împregiurări, a caror ceretare mai de prope se crede că va contribu multu, ca să se desce pere crim'a executată contra principelui Mihailu, și tota estensiunea și însemnata ei. Guvernulu serbescu adeca, după „P. L.“, a descoperitu din fapte credibile următoriele împregiurări:

1. Paulu Radovanovici, capulu conjurațiunii contra vietii principelui espiratu, a avutu conveniri cu Miletișci cu emigranții serbi în Neoplant'a la „nai'a alba“, cu 8 zile înainte omorului. Asemene avu Radovanovici conveniri cu la Gjoka Matici în Kamenitz.

2. Stefanu Zvetkov (din Futtag) a fostu cu 6 zile înainte de omoru în tipografi'a lui „Zastava“ și audiatu, că principele va mori în câte-va zile. Vorbele acestui-a audira și culegătorii, cari erau de fatia.

3. Senatorulu Mudjalo din Neoplanta, amiculu intim alu lui Miletișci, a dîsu cu 14 zile înainte omorului, că el voru întemplă minuni în Serbi'a.

4. În diu'a omorului a fostu societate la capitani Kamber. În tempulu prandiului Kamber aduse una depunere despre morte principelui. La ac'esta știri Milovan Jankovits trase cu ochiulu bulgarului Caravelov și ambușera. Toti ospetii au observatu, cându a trasu Jankovits cu ochiulu lui Caravelov.

5. Profesorulu Puschibrk a dîsu publice într'o gîdina, că-i pare rău, că n'are unu fetioru, care să cetese și portă unu toastu pentru Radovanovici, mantuatorulu Serbiu.

6. Kujundzits, fostu profesorulu la universitate în Belgradu, a dîsu la Bukovar în prosința lui Sim'a Filipovici, că elu nu se mira că a peritu principele, și că Radovanovici nu-e unu mișielu, ci celu mai mare caracteru în Serbi'a, care ar' trebuit pusu langa Cristosu.

7. Milovan Jankovits și Caravelov adusera în diu'a înainte de comiterea omorului 1000 de galbeni și 5000 de d. în bancnote, pentru a-i depune în cas'a de pastrare din Neoplant'a. Bancnotele, în întielesulu statutelor casei, s'au primitu, era galbenii s'au respinsu.

Din acestui-a guvernulu serbescu deduce, că împregiurările amintite în punctele de susu, stau în cea mai strinsa legătura cu omorulu principelui aretanlu, că persoanele insirate sunt mai multu decât mai putien complici la crim'a comisă.

În urm'a acestorui-a guvernulu serbescu voiesce a se scruta; a) ce însemnate au avutu acele conveniri, cari le-au țienutu Radovanovici în Neoplant'a

Kamenitz, si cari persoane au luat parte la acele conveniri? b) Sê se intrebe Stefanu Zvetkov si culegatorii d'in tipografia lui „Zastava“, ce au auditu ei despre ace'a, cã principele Mihailu va mori in cãteva zile? c) Sê se intrebe senatorulu Madjolo si acei-a in a cãroru presintia a vorbitu: ce au auditu acesti-a despre ace'a, cã acù-si se voru intemplã minuni in Serbi'a. d) Sê se asculte capitanulu Kamber si ospetii sêi despre tragerea cu ochiulu a lui Jankovics cãtra Caravelov, si preste totu despre portarea lui Jankovics in momentul, candu a auditu scirea despre moartea principelui. e) Sê se asculte acele persoane, cari au auditu vorbirile lui Puschibrk si a fostulu profesor Kujuncsics privitorie la omoru si la capulu conspiratiunei: Radovanovici. In fine f) sê se cerce, cã depus'au Jankovics si Caravelov intr'adeveru sumele de bani amintite, in cass'a de pastrare d'in Neeplant'a, si daca da, de unde au capetat bani, de orace, dupa cunoscutia impregiurãrilor nu se prè pote presupune, acesti dni ca sê posieda sume atãtu de insemnate.

Respectivele judecatorie unguresci, au capetat numai decãtu indrumare, a da tota man'a de ajutoriu pentru constatarea impregiurãrilor insirate de guvernulu serbescu.

ROMANIA.

Ce este Senatul?

Una Superfetiune constitutiunale.

IX.

Senatul este unu frenu contr'a precipitatiunii, o garantia a maturitatii deliberatiunilor. Corpulu legislativu are sê regulede raporturile constanti ale natiunii, nu se ingrisesce de necesitãtile sale momentane. Prin urmare nu este neci necesariu, neci utile ca deliberatiunile lui sê fia pripitate. Doue adunantii distinse voru fi totu de un'a mai numeroase decãtu una singura cãtu de numeroasa aru fi, si numerulu inea este o garantia a maturitatii de liberatiunilor. Pre de alta parte, pentru ca sê fia de liberatiunile Corpulu Legislativu fructuose aru trebui sê emane de la barbatii cei mai capabili. De amu impune inse conditiuni de capacitate, amu margiul dreptulu alegatoriloru de a alege cu tota libertatea dupa propri'a loru inspiratiune. — Eca o obiectiune, ce ne facu partisanii bicamerismului, obiectiune cu atãtu mai poterica, cu cãtu se adresedia la ratiune de a dreptulu, pre candu propositiunile de la §§. precedenti se ocupau cu pasiunile cari potu capeta o funesta predominantia prin institutiunea unci Camere unice.

Cu buna sema, o propositiune care se anuntia in numele ratiunii merita tota atentiunea uostra, unu scrupulosu esame, ceea ce vomu incera a face.

Maturitatea deliberatiuniloru, dupa cele de mai sus, se descompune in urmatoriele elemente: o deliberatiune repetita a supr'a aceluia-si obiectu, patru ochi vedu mai bine decãtu doi; unu mai mare numeru de persoane cari cercetedia, de liberedia si decidu si in fine capacitatea barbatiloru d'in cari se compune corpulu deliberativu. Sê le luãmu aceste elemente pre fia-care in parte.

Principiulu, cã doue deliberatiuni valedia mai multu decãtu un'a, este necontestabile. De aici inse pana a dice cã ele cauta sê se urmedie in doue Corpuri distinse, distantia este mare, in privintia repetitiunii credemu cã nu potemu face mai bine decãtu de a transcrie aici cuvintele elocute prin brevitãtea loru a lui Mill: „Dau putina importantia argumentulu care se presinta cele mai de multe ori in favorea sistemii bicameriste, cum cã acest'a aru fi unu mediu de a oprì precipitatiunea si de a comendã o a doua deliberatiune. Cã-ci o adunantia reprezentativa trebue sê fia forte reu constituita, deca formalitãtile asiediate pentru speditiunea afaceriloru nu aru cere totu de una mai multu decãtu doue deliberatiuni.“ In Angli'a, bilurile nu devinu legi pana nu se voru ceti de trei ori, d'in 15 in 15 zile. La noi, de cãndu cu sesiunea estraordinaria d'in anulu 1865 mai cu sema, sã introdusu o rea deprindere: aceea de a se dechiarã mai tote proiectele de urgenti. Unu asemenea modu de procedura este invederatu, cã esclude, pre cãtu liniscea d'in discusiune, pre atãtu si maturitatea deliberatiuniloru. Repetitiunea loru, regulata prin chiaru Constitutiune, nu prin regulamentulu Camerei care se pote modificã de la o legislatitura la alta, este de ajunsu pentru a stabili inutilitatea unui Senatu. Si contra sistemii repetitiuniloru sê nu se opuna, cã este imposibile ca un'a si aceea-si Camera se-si impuna mai multe discutiuni serioase a supr'a acelu-a-si obiectu. Deca obiectulu va merita o serioasa luare aminte si mai alesu deca Camera va fia serioasa, deliberatiunile repetite potemu fia incredintatã cã nu o voru obosi. Era de va fi compusa de copii sêu de novici, precum s'au vediatu esemple, atunci chiaru o singura deliberatiune devine superflua si de multe ori nepracticabile, fiindu cã pana a nu se desbata inea cestiunea se cere inchiderea discutiunii. — Repetitiunea discutiuniloru

de la Camera la Senatu mai are unu avantajiu pre care-lu semnaledia Laboulaye. Discutiunile indoit, deca servescu spre a face legile mai bune, sunt inea o institutiune necomparabile pentru a face educatiunea poporulu. — Ele se publica prin diarie. Esta-di diariele si tribun'a sunt cele mai poterice medie de publicitate, ele servescu pentru a formã spiritulu publicu, pentru a grabi sperintãsiã deprinde poporulu cu legile cele noue. Observatiunea este prè justa. Nu noi cari cunoscemu totu efectulu publicitatii ne vomu indoi, de disele lui Laboulaye. Urmedia inse de aici, cã pentru a produce efectulu semnalatu, discutiunea trebue sê se repetesca in mai multe Camere? Efectulu se accepta de la repetitiune, nu inse de la diversitatea corpuriloru inaintea cãror'a se face.

D'in tote argumentele cãte s'au potutu dà in favorea sistemii bicameriste acelu care este lipsitu de verce base solida este celu ce dã D. Berriat-Saint-Prix*) pre lunga altele. O adunantia mica este totu de un'a mai numeroasa decãtu doue sectiuni distinse si numerulu este o cauza de desordine. — Acest'a obiectiune peresupune, cã Camera unica este imposanta prin numerulu membriloru sei. — Si in adeveru, numerulu este consideratu ca o garantia nu numai pentru o mai luminata decisiune, dara chiaru pentru independintia corpulu; o adunantia pucinu numeroasa se pote lesne sêu camera sêu intimidã. O numeroasa adunantia inse nu este totu de un'a, si numai pentru cã este numeroasa, si desordinata, sgomotosa si furtunosa, in Parlamentulu Angliei nu se aplauda. Candu discursulu unui oratore place, cãndu este aprobatu de cei celu asculta, se aude cuventulu a scultati. Turbilintia unei camere sêu se produce in ocaziuni grave candu se tratedia ver-o cestiune care descepta una profunda nemultiamire, sêu este efectulu unei rele compositiuni. Si in fine, cãtu de pucinu numeroasa sê fia fiacare Camera in parte, totusi va cuprinde unu numeru indestulatoriu pentru ca sê avemu a ne teme de turburãri si desordine.

Cãndu ni se spune era-si cã deliberatiunile corpulu legislativu cauta sê emane de la cei mai capabili barbatii, pentru ca sê fia fructuose si sê se bucure de acea autoritate morale, care inositiesce disele si faptele unora atari barbatii, nu ni se spune nemicu nou, si neci cã avemu ce-va de contradis. Candu inse de aici se trage consecintia, cã de amu margiul prin conditiuni de capacitate numerulu eligibililoru, amu limitã printr'acest'a dreptulu alegatoriloru de a alege dupa a loru inspiratiune si cu deplina libertate, apoi se comite o adeverata confusiune si ce-va mai multu, cademu in contradictiune. Libertatea alegatoriloru se restringe, se inabusiesce candu guvernulu propune candidatii oficiali si i impune sustinendu-i fia cu verce medie, oficiali sêu oficiose, morali si immoral. Nu vre se dice inse a restringe acest'a libertate, candu legea constitutiunale cere ore cari conditiuni de aptitudine de la barbatii cari au sê indeplinesca certe functiuni in Statu. Omulu bolnavu si-restringe, de voiti sê vorbimu asiã, libertatea alergandu la barbatii speciali. Totu asemenea inse si-o restringe si acell'a care voiesce se cumpere carne, fiindu cã nu merge neci la croitoriu neci la cismariu. Alegatorii, de aru fi fostu toti in stare de a cunosce dupa ore-cari semne exteriori pre barbatii cei mai capabili de a-i represintã, nu aru alege pre alții. Aceste semne le detemina legea constitutiunale si nu face alt'a decãtu ceea ce aru fi facutu insii alegatorii. Acest'a erore in argumentatiune este de aproape urmata de o contradictiune. Capacitatea care nu se cere pentru antea Camera, se cere pentru a dou'a. Pucinu ne pesa de semnele exteriori, fia ele o ilustratiune de familia, unu siru de ani petrecuti in servitie publice, unu censu electoral, diplome de invetiatura sêu ver-cari altele atari conditiuni sunt neapurate, cã-ci altu-feliu a dou'a Camera nu aru fidecãtu totu cea d'antãiu compusa numai de alte persoane. Dar' apoi, nu se limitedia ore dreptulu alegatoriloru candu este vorba de Senatu? Ceea ce a fostu o restrictiune pentru Camera de josu, perde ore acest'u caracteru pentru cã ne amu inaltiatu cu unu gradu mai susu? Contradictiunea nu demustrã cu de ajunsulu nesustinebilitatea propositiunii?

Noutãti Straine.

FRANCPA. Despre aliantia intre Franci'a, Belgiu si Olandia transpira acum mai multe date in publicitate. Planulu acestei aliantie se dice, cã s'a combinatu in cabinetulu tuilerieloru ce-va mai nainte de cestiunea Luseburgului; incorporarea marelui ducatu cu Franci'a erã sê formeze puntea pentru alte intreprinderi, iritatiunea generala inse, ce se nascuse in Europa pentru proiectulu de incorporare, facu pre regimulu Franciei, sê si-amene planurile. Acum de curendu se pareã, cã a sositu momentulu favorabilu pentru realisarea acelorlu planuri. In modulu celu mai finu si pre cale confidintiala s'au facutu cur-

tiloru, er nu cabinetelor, d'in Brusel'a si Hag'a ore-cari comunicãri in asta privintia. Vicecontele de la Guerroniere, unulu d'intre cei mai aderinti spriginitori ai planulu de uniune, erã destinatu sê lucre pentru esecutarea proiectulu. Secretulu diplomaticu inse nu s'a pastratu pre diplinu, faim'a transpirã in publicitate, si planulu fũ desaprobatu preste totu in tierere respective. La Guerroniere fũ chiamatu este dile la imperatulu, pre cum se vorbiã, in facerea obligatiuniloru mesicane, in fapta inse spre a primi de la imperatulu avisulu, cã deocãmdata nu va fia tramisu la Brusel'a. Acum e intrebarea, abdisu-a cabinetulu d'in Parisu de planurile sale, sêu numai le-a amenatu pana la unu tempu ore care mai favoraveru. — Diariulu „Patrie“ intaresce prè deplinu aceste versiuni. Acest'a foia officiosa vorbesce in doui articuli despre aliantia amintita, cari sunt cu atãtu mai insemnati, fiindu suserisi de redactoriulu primariu, Ernest Drèolle. In unulu d'iu acesti articuli Drèolle respinge parerea, cã demintitulu de mai nainte alu „Patriei“ s'a referitu la aliantia Franciei cu Belgi'a si Holandi'a; acelu articulu numai atãtu a insemnatu, cã uniune comerciala fãra uniune militaria e una absurditate. In alu doile articulu sustiene Drèolle contra diariulu „Nord“, cã corespundintele sêu a fostu bine informatu, candu a vorbitu despre una partita uniunistica in Belgi'u. Nu vomu sê punenu mare pondu pre acesti articulu ai „Patriei“, dara atãtu e siguru, cã uniunea Belgiei si Olandiei cu Franci'a nu stã afara de planurile cabinetulu d'in Parisu.

ITALIA. In siedintia camerei deputatiloru, tienutu la 20 l. c. Lamarmora intreba pre ministru: daca primesce interpellatiunea anuntata in privintia raportulu statulu majoru prusescu, despre resbelulu d'in 1866. Ministrulu Menabrea crede, cã interpellatiunea nu este la tempu si dice, cã armat'a italiana a contribuitu la invingerile Prusiloru. Dup'ace'a cetesce una depesia, care dechiarã, cã raportulu statulu majoru prussianu n'are nice unu caracteru guvernentalu si esprime respectu si simpatia pentru armat'a italiana. Lamarmor'a dice, cã scopulu interpellatiunei a fostu a aretà ratecirile raportulu prussianu. Elu respinge cãte-va asertiuni a le raportulu si pretinde de la ministru publicarea intregulu raportu de resbelu alu statulu majoru italianu. Menabrea raspunde, cã acestu d'in urma se va tipari in scurtu.

ISPANIA. Corespundintele diariulu „Times“ asigura, cã regimulu spaniolu n'a descoperitu pana acum complotulu, — care a datu pretextu la esilarea ducelui de Montpensier, Intre politiciii toturoru partiteloru opusetiunale s'a statoritu una contielegere, diferintia in pareri a incetatu pre cãtu-va tempu, numai ca sê se pota ajunge scopulu comunu. Punctulu principalu inse inea nu s'a statoritu, adeca intrebarea, ore in casulu candu tronulu aru deveni vacante, sê se puna regintia in manele ducesei de Montpensier, sêu sê decida prin sufragiu universalu despre form'a regimulu si despre person'a, care sê stee in fruntea statulu. In adeveru ducele de Montpensier e forte popularu, dar' pentru aceea totu remane strainu si neamicetia in contra Franciei a duratu mai multu de cãtu tote revolutiunile. Afara de acestu prejudetiu, e lucru chiaru, cãtu de neplacutu aru fia Franciei pusetiunea orleanistulu Montpensier in Spania.

Diariulu „Gironde“ publica una epistola d'in Madridu, 17 iuliu, care contine mai multe detiauri interesante. Acelu corespundinte sustiene, cã regin'a Isabel'a numai la rechiamatiunile energice si repetite ale ambasadorulu francesu, s'a aflatu aplecata, a edã ordinatiunea pentru esilare-a ducelui si ducesei de Montpensier. Regin'a Crestin'a, se dice, cã e forte nemultiamita cu acest'a mesura preventiva, cã-ci prin acest'a duces'a de Montpensier e desemnata oficial-minte ca candidatulu de tronulu alu partitei opusetiunale. Duces'a de Montpensier a fostu oprita a trece prin Sevill'a, pentru cã in acest'a cetate e forte populara. Femei'a unui oficiariu de cavaleria, care a denunciatu conjuratiunea si a fostu inaintatu d'in acest'a cauza, s'a impuscatu de desperatiune pentru rusinea barbatulu ei. Ducele de Susa, barbatulu sorei regelui, e pusu sub curatela, pentru cã a depusu in oficiulu pemnorulu mai multe pretiose si vestimente, ce le cumperase, fãra a le solvi.

ANGLIA. Miscamentulu pentru si contra legii lui Gladstone despre beseric'a irica se pote judeca mai bine d'in doue mitinguri mari, ce s'au tienutu in Hydepark in 19 l. c. Erã vorb'a, ca lucratorii sê se pronuncie in contra casei lordiloru si in contra politiceii impedecatorie in afacerile besericesci. Afara de membrii, cari participau la mitingulu, se adunase si o multime mare de curiosi. Clubulu conservativu fũ primitu cu semne de neplacere, er clubulu reformelor cu aplause. Ajungendu multimea in parcu se

*) Theorie du droit constitutiunel No. 746.

alese prin achiamatiune unu presiedinte, care tiend una conventare in midilocolu flamureloru si in sensulu inscriptiuniloru, ce se ceteau pre flamure: „Josu cu beseric'a irica! Josu cu banc'a episcopiloru! Faceti cas'a lordiloru respundietoria poporului! Josu cu partit'a besericesca!“ Dupa presiedinte luâ cuventulu unulu d'ntre membri, si desvoltâ pre largu tem'a, câ cas'a lordiloru trebe sê cada, daca nu lasa, sê cade beseric'a. Dilerii d'in Angli'a potu fi si fâra cas'a lordiloru. Principiulu democraticu prinde d'in ce in ce totu mai multe radecine in poporulu anglisu, si daca cas'a lordiloru, care a ocupatu in totu tempulu una pusetiune sumetia fatia cu poporulu, vre sê si continue siedintiele sale tacute si numai de cinci minute, atunci sê nu faca opusetiune proieptelor de lege ale lui Gladstone, câ-ci la spatele acestui-a stâ întreg'a natiune. — In sensulu acestoru cuventâri s'au primitu mai multe resolutiuni, cari condamna cas'a lordiloru si aprobeza politic'a lui Gladstone. Cu acestea se inchiaâ mitingulu. — Ce-va mai târdiu se adunara in acelu-a-si locu câte-va persone d'in clasele mai bune, si nu trecu unu patrariu de ora, candu se formâ unu mitingu nou de câte-va mii de persone cu caracteru conservativu, votâ presiedinteliu ministeriulu votu de incredere, dechiarâ beseric'a irica nedespartivera de statu, si anuncia una miscare conservativa pentru alegeri in tote cercurile capitalei.

RUSSIA. Petruburgu 20 iuliu. Cu privire la nouele intemplaminte d'in Asi'a centrale „B. Z.“ asecura, cumca cetatea Buchara intr'adeveru fu ocupata. Caus'a: câ inca nu s'a facutu incunosciatiare oficiale despre acêsta fapta, se dîce a fi consideratiunea: câ se accepta raporturi mai detaiate despre intemplamintele, cari au avutu locu de la lupt'a de la Samarkandu pana la ocuparea cetatei Buchara.

Varietati.

* (Cale ferata dela Aradu la Logosiu.) Dlu Iosifu de Peterfy, ca mandataru alu dnloru Goldberger, a capetatu concessiune la lucrârile prealabile pentru una cale ferata de la Aradu la Logosiu.

* (Statulu personale alu inoetatoriloru de la scol'a preparandiale d'in Nasoudu.) Cosma Anca directore, Basiliu Petri profes. ord. in ambe cl., Georgiu Moisilu, vicariu foraneu prof. in ambe cl. Andreiu Morariu si Ioanu Secuiu. Midiloece de invetiamentu: Bibliotec'a, are pana acum 103 opuri in 202 tomuri. La fisica s'au folositu si instruminte d'in museulu gimnasiale. Numerulu scolariloru in cl. I. 28, in cl. II-a 16, sum'a 44. — Statulu personale alu invetiatoriloru la scol'a de fetitie. Cosma Anca, directore, Leonu Pavelia, Andreiu Morariu, Jacobu Popu professori si Eleonor'a Capitanu. Numerulu scolaritiloru cu finea anului a fostu 43, d'in aceste gr. cat. 25, rom. cat. 12, lut. 2, mosaice 2, sum'a 43. Sum'a totale a scolariloru d'in tote instituttele e 446 (D'in „Magaz. Pedag.“)

* (La festivitatare puscasiloru d'in Vien'a) voru veni d'in Tirolu vr'o 5—600 de puscasi. — Pentru puscatorii cei mai

buni suntu puse premie considerabili. Premiulu antâiu e de 300 galbeni, alu doilea de 1000 de taleri noiui.

* (O decisiune d'in seclulu 17-a.) Diurnalele d'in Vien'a reproducu o fapta d'in seclulu a 17-a, care e forte interesanta. In o siedintia tienuta in Nürnberg (cerculu Francu) la anulu 1650, 14. fauru s'a adusu urmatori'a decisiune „cu privire la numerulu locuitoriloru imputienatu prin batalie, precum si la aceea, ca sê se re'ntregesca numerulu celoru capaci de a portâ arme, pentru a potè resiste turciloru, inimiciloru crestinetâtii, se otoreasca si ordineză, ca in cesti mai de-aprope diece ani nici juni nici june sê nu se primesca in claustre, si preutimei, afara de calugari, sê-i fia iertatu a se insoară; barbati sê pota luâ câte doue femei, sunt inse a se adonia, ca luandu doue femei asiâ sê se porte, câtu nici unei-a sê nu-idee ocaziune de a se plange.“ —

* (Domnisor'a Juli'a Ebergényi) dâ multu de lucru veghiatoriulu prinsorei d'in Neudorf. La inceputu fu numita supraveghiatoria a apeloritiloru, inse acum si-a pierdutu si acêsta destinetiune. Este forte contumace, nu vre sê lucre nimic'a, totu plango, si se jeluesce ne'ncetatu, câ o porta rêu, câ nu o trateza „conformu rangului ei.“ Veghiatoriulu prinsorei a facutu aretare la superiorii sêi, câ, de si servosce acum de multi ani, n'a avutu neci odata sub man'a sa unu omu atâtu de inderetnicu ca Juli'a Ebergényi, d'in care cauza cere in privint'a acesteia-a mesure mai aspre.

* (Despre Benitzky) fostulu colonelu de honvodi inca nu se scie nimic'a pozitivu. Primari'a cetâtii Pest'a i cerculeza descrierea personei si roga publiculu a dà mana de ajutoriu, intru revelarea acesteia despareri misterioase, asecurandu pre sam'a celuic'o- i va dà de urma 500 fl. v. a. „Ind. Belge“ dîce cu privire la perirea lui Benitzky, câ acêst'a arunca una lumina tristă preste demoralisarea partiteloru d'in Ungari'a; era foi'a „Honvéd“ mirosu unu omoru politicu.

Sciri electrice.

Belgradu, 21 iuliu. Mam'a asasinatiloru Radovanovici, a câroru familia s'a esilatu d'in Serbi'a, voi asta-di sê treca stravestita la Belgradu, inse fu recunoscuta, si dupa ce i se confiscara doue epistole, ce aveâ la sine, fu silita a rentorce pre nai'a de Semlinu in Austri'a.

Triestu, 21 iuliu. Escesele in Triestu suntu la ordinea dîlei. Unu fachin armatu cu cutîte voi sê junghie pre proprietariulu cafenelei d'in Via delle Beccherie, inse d'in intemplantare se ranî pre sine. Unu tieranu a fostu eri atacatu si ranitu de morte de mai multi individi necunoscuti.

Bucuresci, 24 iuliu. In colegiulu d'antâiu pentru alegerile in senatu a invinsu partit'a ministeriala. De si s'au realesu corifeii opusetiunii, regimulu dispune despre majoritate in senatu. In apropiarea Rusciucului s'au intemplantu una lupta intre turci si insurgintii bulgari; cesti d'in urma au perdutu mai multi morti. Turcii au invinsu.

Civitavecchia, 23 iuliu. Conte si contes'a

de Girgenti s'au imbarcatu pre fregat'a „Isabela II“, la Triestu; de acolo voru caletori la Vien'a, Frohsdorf, Minchenu, Parisu si Madridu.

Florentia, 23 iuliu. Asta-di s'a suscrisu conventiunea pentru esarendarea monopolulu de tabacu.

Vien'a, 24 iuliu. Deputatiunea triestina a avutu audiintia la Giskra; ministrulu desaprobâ procedur'a municipiului, promise esmiterea unei comisii investigatorie, dar' le denegâ gard'a cetatiansca.

Vien'a, 24 iuliu. Asta-di au sositu aici 4000 puscasi d'in Tirolu, Elveti'a, Boemi'a, Stuttgart, Francfurtu; puscasi fure salutati cu entusiasmu. La primirea celoru d'in Francfurtu s'au facutu demunstratiuni antiprusiane.

Belgradu, 24 iuliu. Confruntatiunea lui Radovanovits cu Nenadovits in procesulu de asasinare n'a avutu nici unu resultatu; amecudoi dechiara, câ fasiunile loru de mai nainte au fostu storse prin tortura. — Principele Karagorgevits denega pre cale telegrafica competint'a tribunalului, si refusa aperiarea advocatiale. Miloisevics, secretariulu principelui, in contr'a carui-a se propusese pedeapsa de morte, a moritu.

Incunosciatiare.

Subscrisul am onoroa, a dà multu onoratului publicu de scire, câ eu am primitu depositoriulu de capetenia alu beuturii de intarire, aflata prin Ilustritatea Sa domnulu Vartolomeiu de Gombos.

Rogu dara pre onoratulu publicu, ca pentru a acopri trebuint'a beuturii aceleia sê se indrepte câtra mine. Aca beutura de intarire n'are lipsa de laud'a nostra; ea prin multe eminente si caldurose multiamiri, mai câ fiesce carui este destulu cunoscuta; totu-si nu afu de prisosu, pre scurtu a atinge, cumcâ prin intrebuintiarea ei bunatarea omului cea mai pretiosa, sanetatea, de multe influentie pericioase, precum de recela, de slabitiunea stomacului s. a. se mantuesce, prin prefacerea sangelui, prin intocmirea umedieloru amaretiiunea gurei inceta, si cei languedi in scurtu tempu si-potu recastigâ poterile trupesci, si sufletesci infrante; calatorii pre mare se mantuescu prin ea de neplacerele gretiose; si dupa esperint'a mai noua gingiele putregioase, daca se freca cu aceea, si-recastiga era calitatea sa.

Buteilele sigilate si cu invetiatur'a cuvenita proviedute se capeta cu 70 cr.

In Bucuresci se capeta la D. apotecariu (speceriu) Ed. Iul. Rissdorfer.

Cu o cale provocu pre acei domni apotecari, si negotiatori, cari dorescu a tiend depositoriulu de acêsta beutura sê se indrepte câtra mine

Ludovicu Varga

agintele agentiei de economia a ministeriului ungurescu regesu in Pest'a, piati'a lui Iosifu Nr. 14.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: **ALEXANDRU ROMANU.**

Comunicatiunea drumuriloru de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu.

De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem. si la 8 ore — min. ser'a.
„ Pofionu	„ 10 „ 24 „ „ 10 „ 51 „ „
„ Neuhäusel	„ 1 „ 23 „ diu'a, „ 1 „ 54 „ nôptea
„ Pest'a	„ 5 „ 19 „ d. m. „ 6 „ 31 „ deman.
„ Czegléd	„ 7 „ 54 „ „ „ 9 „ 14 „ „
„ Segedinu	„ 12 „ 12 „ nôptea, „ 2 „ 55 „ dup. m.
„ Temisior'a	„ 3 „ 55 „ dem. „ 7 „ 47 „ „
„ Jasenov'a	„ 8 „ 4 „ „ *)
„ Beseric'a-Alba	„ 8 „ 40 „ „
Sosese in Baziasiu	la 9 „ 10 „ „

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica unmai odata.

Baziasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

De la Baziasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.
„ Beseric'a-Alba	„ 6 „ 27 „ „
„ Jasenov'a	„ 7 „ 40 „ „
„ Temisior'a	„ 10 „ 40 „ ser'a si la 7 ore 25 min. dem
„ Segedinu	„ 2 „ 26 „ nôptea „ 12 „ 58 „ diu'a
„ Czegléd	„ 6 „ 35 „ dem. „ 6 „ 21 „ d. a.
„ Pest'a	„ 9 „ 55 „ „ „ 9 „ 30 „ ser'a
„ Neuhäusel	„ 1 „ 52 „ diu'a „ 1 „ 8 „ nôpt.
„ Pofionu	„ 4 „ 48 „ d. a. „ 4 „ 12 „ dem.
Sosese in Vien'a	la 6 „ 36 „ „ „ 6 „ — „ „

Jasenov'a-Oravitia'a.

De la Jasenov'a	pleca la 8 ore 30 minute demaneti'a.
„ Jam	„ 9 „ 12 „ „
„ Racasdia	„ 10 „ 12 „ „
Sosese in Oravitia	la 10 „ 57 „ „

Oravitia'a-Jasenov'a.

De la Oravitia'a	pleca la 4 ore — minute dupa mediadi.
„ Racasdia	„ 4 „ 45 „ „
„ Jam	„ 5 „ 38 „ „
Sosese in Jasenov'a	la 6 „ — „ „

Vien'a-Oradea-Mare.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute sera.
„ Pest'a	„ 6 „ 35 „ deman.
„ Czegléd	„ 9 „ 27 „ „
„ Püspök-Ladány*)	„ 1 „ 58 „ dup. med.
Sosese in Orade	la 4 „ 38 „ „

*) Cale laterale duce la Dobritinu, unde sosese la 3 ore dupa mediadi.

Oradea-Mare-Vien'a.

De la Orade	pleca la 10 ore 6 minute demaneti'a
Sosese in Püspök-Ladány*)	„ 12 „ 48 „ diu'a
„ Czegléd	„ 5 „ 41 „ ser'a
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „ „
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a.

*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Aradu.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
„ Pest'a	„ 6 „ 25 „ deman.
„ Czegléd	„ 9 „ 47 „ „
„ Szolnocu	„ 11 „ 2 „ „
Sosese in Aradu	la 5 „ — „ ser'a.

Aradu-Vien'a.

De la Aradu	pleca la 10 ore 15 minute demaneti'a
„ Solnocu	„ 4 „ 22 „ dupa mediadi.
Sosese in Czegléd	la 5 „ 33 „ „
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „ „
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a

Vien'a-Paris.

De la Vien'a	pleca 4 ore 30 minute ser'a.
„ Salzburg	„ 1 „ — nôptea.
„ Monacu	„ 5 „ 45 deman.
„ Stuttgart	„ 11 „ 45 „ „
„ Mühlacker	„ 12 „ 55 diu'a.
„ Carlsruhe	„ 2 „ 10 dupa méd.
„ Strassburg	„ 5 „ 25 „ „
Sosese in Paris	la 5 „ — demaneti'a.

Paris-Vien'a.

De la Paris	pleca la 8 ore 35 minute ser'a.
„ Stassburg	„ 8 „ 57 „ dem.
„ Carlsruhe	„ 10 „ 40 „ „
„ Mühlacker	„ 12 „ — „ diu'a.
„ Stuttgart	„ 1 „ 20 „ dupa méd.
„ Monacu	„ 8 „ 30 „ ser'a.
„ Salzburg	„ 1 „ 30 „ nôptea.
Sosese in Vien'a	la 9 „ 30 „ deman.

Comunicatiunea postelor.

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca in tote dilele la 6 ore 30 minute dupa mediadi, sosese in Clusiu la 1 ora 30 minute dupa mediadi. Cale de 19 1/2 mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.

„ Clusiu la Orade pleca in tote dilele la 12 ore diu'a, sosese in Orade la 8 ore 40 minute demaneti'a.

„ Aradu la Sibii (prin Dev'a) pleca in tote dilele, la 7 ore ser'a, sosese in Sibii la 2 ore 15 minute nôptea. Cale are 34 1/2 mile, tiene 31 ore 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.

„ Sibii la Aradu (prin Dev'a) pleca in tote dilele la 7 ore ser'a, sosese in Aradu la 1 ora 45 min. noptea.

„ Temisior'a la Sibii pleca in tote dilele la 6 ore deman. sosese in Sibii la 1 ora 30 min. dupa mediadi. Cale de 36 1/2 mile, tiene 31 ore 40 min., costa 20 fl. 44 cr.

„ Sibii la Temisior'a pleca in tote dilele la 12 ore diu'a, sosese in Temisior'a la 7 ore 40 minute ser'a.

„ Temisior'a la Orsiova pleca luni-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 ore demaneti'a, sosese in Orsiova la 6 ore deman. Cale de 26 1/2 mile, tiene 24 ore, costa 14 fl. 98 cr.

„ Orsiova la Temisior'a pleca dominec'a marti-a, mercuri-a si vineric-a la 6 ore ser'a, sosese in Temisior'a la 6 ore ser'a in diu'a urmatoria.

De la Temisior'a la Aradu pleca in tote dilele la 6 ore dem. sosese in A. la 11 ore 45 minute diu'a. Cale de 7 mile, tiene 5 ore 45 min., costa 3 fl. 8 cr.

„ Aradu la Temisior'a pleca in tote dilele la 2 ore dupa mediadi, sosese la 7 ore 45 minute ser'a.

„ Sibii la Clusiu pleca in tote dilele, la 3 ore d. m. sosese la 9 ore 20 min. deman. Cale de 21 1/2 mile, tiene 18 ore 20 min., costa 12 fl. 18 cr.

„ Clusiu la Sibii pleca in tote dilele la 5 ore dupa méd. sosese la 11 ore 50 min. diu'a.

„ Sibii la Brasiovu pleca in tote dilele la 5 ore dupa méd. sosese la 7 ore 25 min. deman. Cale de 18 1/2 mile, tiene 14 ore 25 min., costa 10 fl. 36 cr.

„ Brasiovu la Sibii pleca in tote dilele la 7 ore ser'a, sosese la 9 deman.

„ Sibii la Muresiu-Osiorheiu pleca luni-a, marti-a, vinori-a, si sambet'a la 7 ore ser'a, sosese la 1 ora 5 min. d. m. Cale de 19 1/2 mile, tiene 18 ore 5 min. costa 10 fl. 78 cr.

„ Muresiu-Osiorheiu la Sibii pleca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambet'a la 8 ore demin. sosese la 2 ore 35 min. noptea.